

ALOITE, SOPIVIEN METSÄALUEIDEN TARJOAMINEN METSO-SUOJELUOHJELMAAN

Keskustan valtuustoryhmä teki seuraavan valtuustoaloitteen:

”Aloitteen perustelut

Kangasalan kunnalla on runsaat metsävarat, jotka vielä huomattavasti lisääntyvät Kuhmalahden liitoksen myötä. Metsiä voi ja tulee hyödyntää monipuolisesti, metsätalouskäytön lisäksi myös kuntalaisten virkistäytymiseen. Samalla on huolehdittava metsäluonnon monimuotoisuuden säilymisestä.

Kangasalan kunnan metsistä löytyy monia alueita, joiden metsätaloudellinen arvo on vähäinen, mutta joilla on paljon suojeltava luontoarvoja. Tällaisista alueista voitaisi muodostaa valtakunnallisen Metso-ohjelman mukaisia suojelukohteita ja saada niistä kohtuullinen korvaus. Suojelualueiden kartoitusta ja arviointia varten kunta voi saada rahoitusta ympäristöministeriöltä. Äskettäin ympäristöministeriö myönsi kymmenelle kunnalle 132000 euroa arvokkaiden luontokohteiden kartoittamiseen noin 11 200 hehtaarin laajuisilla metsäalueilla.

Vapaaehtoinen Metso-suojeluohjelma on saanut myönteisen vastaanoton yksityisten metsänomistajien keskuudessa. Mielestämme myös julkisten yhteisöjen, kuten Kangasalan kunnan tulisi osallistua suojeluohjelmaan, jotta ohjelman tavoitteet voitaisi saavuttaa. Ohjelman varoista korvataan täysimääräisesti metsäomistajalle suojeltavien kohteiden metsätaloudelliset menetykset.

Aloite

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Kangasalan kunta ryhtyy kartoittamaan metsiensä arvokkaita luontokohteita, hakee sitä varten rahoitusta ympäristöministeriöltä ja tarjoaa kartoituksessa löytyneet sopivimmat kohteet Metso-ohjelman mukaisiksi suojelualueiksi.”

Valtuusto 13.9.2010 § 90

Aloite merkitään pöytäkirjaan ja lähetetään valtuuston työjärjestyksen 5 pykälään perustuen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Kunnanjohtaja 16.9.2010

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen tekniseen keskuksen valmisteltavaksi. Aloite tulee valmistella siten, että vastaus voidaan käsitellä valtuuston kokouksessa helmikuussa 2011.

Kunnanhallitus 20.9.2010 § 246

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan esityksen.

Ympäristönsuojelu, JK-A ja TA 22.11.2010

Etä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma 2008–2016 eli METSO yhdistää metsien suojelun ja talouskäytön. Sen tavoitteena on pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja vakiinnut-

taa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys. Ohjelmaa toteutetaan ekologisesti tehokkailla, vapaaehtoisilla ja kustannusvaikuttavilla keinoilla. Maanomistaja saa neuvoa kohteensa monimuotoisuuden arvioinnissa oman alueensa metsäkeskuksesta, ympäristökeskuksesta tai metsäneuvonnan ammattilaisilta (metsänhoitoyhdistykset, metsäteollisuus, metsäpalveluyrittäjät). Alueelliset metsä- ja ympäristöviranomaiset tekevät päätöksen kohteen soveltuvuudesta ohjelmaan.

METSO-kohteiden löytämiseksi ja arvioimiseksi on laadittu luonnontieteelliset valintaperusteet. Monimuotoisuuden kannalta keskeisimpiä METSO-ohjelmassa turvattavia elinympäristöjä ovat

1. lehdot
2. runsaslahopuustoiset kangasmetsät
3. puustoiset suot ja soiden metsäiset laitteet
4. metsäluhdat ja tulvametsät
5. pienvesien lähimetsät
6. maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteet
7. harjujen paahderinteet
8. puustoiset perinneympäristöt
9. monimuotoisuudelle merkittävät metsäiset kalliot
10. jyrkänteet ja louhikot
11. kalkkikallioiden ja ultraemäksisten maiden metsät.

Kunnat voivat tarjota sopivia metsäkohteita METSO-ohjelmaan ja saada korvausta alueesta, mikäli valtio ostaa sen suojelualueeksi. Pirkanmaan ELY-keskuksen ylitarkastaja Auli Suvannon mukaan tällä hetkellä selkeä keino kunnalle on myydä/vaihtaa alue valtiolle, jos alue on METSO-kelpoinen. Näin kunta saa rahallisen korvauksen alueestaan. Asia on kuitenkin tapauskohtainen ja joissakin erityistapauksissa voidaan neuvotella suojelualan perustamisen yhteydessä myös korvauksista. Päätökset METSO-kohteista ovat pääosin pysyviä.

Kunnat voivat myös hakea rahoitusta metsäalueidensa inventointiin ja metsien luonnonarvojen säilyttämisestä tukevaan metsien käytön suunnitteluun. Tavoitteena on, että luontoinventoinneilla paikannetaan kuntien omistuksessa olevia kohteita, jotka täyttävät METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet. Kunnat voivat ostaa inventointi- ja suunnittelutyöt esimerkiksi ELY-keskuksilta, metsäkeskuksilta, Suomen luonnonsuojeluliiton piireiltä tai metsänhoitoyhdistyksiltä. Metsien inventoinnin lisäksi tarkoituksena on suunnitella luonnon kannalta arvokkaille alueille sopivaa metsien hoitoa, jotta olemassa olevat luontoarvot turvataan tai saadaan ennallistamalla menetettyjä luontoarvoja takaisin. Tämä hanke ei rahoita itse hoito-/ennallistamistoimenpiteitä, mutta tulevaisuudessa tällaiseenkin jatkohankerahoitukseen saattaa olla mahdollisuus. KuntaMETSO:n inventointirahoituksen hakuaika on 15.11.2010–10.1.2011.

METSO-ohjelman mukaisten suojelukohteiden kartoitus Kangasalan kunnan alueella on aloitettu ympäristönsuojelussa 14.9.2010. METSO-kohteiksi soveltuvia paikkoja tarkasteltiin yhdessä maaseutussihteri Markku Mäkelän kanssa. Kuutta kohdetta käytiin tarkastelemassa paikan päällä. Näitä olivat Teerinevan suoalue, Ranssilan lehto, Vekalammentien päässä sijaitseva kosteikko, Ahveinaiiskorkeen kallioalue, Kirkkoharjun etelärinne ja Pitkäjärven kalliojyrkäne. Tarkastelun pohjalta Kangasalan kunnan alueelta ei löydy kunnan omistuksesta suoraan METSO-kohteiksi soveltuvia

alueita. Kunnan omistamilla alueilla luontoarvot tulevat huomioituiksi alueiden käytössä, ja metsälain mukaisina erityiskohteina ne ovat samalla metsätalouden ulkopuolelle jääviä luontokohteita. Ehdotuksia mahdollisista METSO-kohteista tiedusteltiin lisäksi Metsänhoitoyhdistys Roineesta Pekka Jaatiselta. Hänen mukaansa Kangasalan kunnan omistamilta metsäalueilta ei löydy merkittäviä hehtaarimääriä kohteita, jotka täyttävät METSO-alueen kriteerit.

METSO-ohjelman mukaista rahoitusta metsäalueiden inventointiin ja metsien luonnonarvojen säilyttämistä tukevaan metsien käytön suunnitteluun voidaan hakea. Inventoinnilla saadaan lisätietoa kunnan arvokkaista metsäalueista ja niiden käytön suunnittelusta, vaikka METSO-kohteiksi soveltuvia alueita ei löytyisikään. Inventointi voitaisiin kohdistaa erityisesti Kangasalaan liittyvän Kuhmalahden kunnan omistamiin metsäalueisiin, koska niistä ei ole aikaisempaa inventointitietoa. Inventointiin saatava rahoitus ei sido kuntaa muodostamaan suojeltua METSO-kohdetta.

Kunnanjohtaja Jukka Mäkelä 30.11.2010

Järjestelytoimikunta päättää,

1. että Kangasalan kunta hakee METSO-ohjelman mukaista rahoitusta,
2. että rahoitusta haetaan ensisijaisesti Kuhmalahden alueen inventointiin,
3. että päätös annetaan tiedoksi valtuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Järjestelytoimikunta 20.12.2010 § 73

Järjestelytoimikunta hyväksyi kunnanjohtaja Jukka Mäkelän esityksen.

Valtuusto 10.1.2011 § 22

Valtuusto hyväksyi järjestelytoimikunnan esityksen.

Toimeenpano: tekninen keskus